

BUNA GUVERNANȚĂ EFP PE MAI MULTE NIVELURI ÎN REPUBLICA MOLDOVA

**Principalele constatări: Auto-
evaluări ale funcțiilor de guvernare
și mecanismelor de coordonare în
domeniul EFP și al competențelor**

AUTO-EVALUĂRI ALE FUNCȚIILOR DE GUVERNANȚĂ ȘI MECANISMELOR DE COORDONARE ÎN DOMENIUL EFP ȘI AL COMPETENȚELOR

SCOP - urmărirea activității și obiectivelor anterioare, cu accent pe măsurile de guvernare și finanțare

- Menținerea la curent cu acțiunile analitice și operaționale desfășurate în cadrul bunei guvernări EFP pe mai multe niveluri;
- Oferirea de informații analitice și prezentarea unei imagini complete a guvernării EFP în cadrul PC ETF pentru a completa și consolida analiza și recomandările în materie de politici oferite în cadrul Procesului de la Torino al ETF;
- Implementarea actualizării și monitorizării regulate a funcțiilor și măsurilor aferente guvernării EFP în sprijinul abordărilor corporative și operaționale ale ETF care vizează dialogul, recomandările și/sau informațiile despre politică, în colaborare cu EC și PC în ceea ce privește aspectele referitoare la guvernarea EFP și a competențelor;
- Sprijinirea ETF în obținerea de indicații privind eficacitatea măsurilor instituționale deja introduse, pentru a prezenta cu regularitate dovezi cu privire la performanța politicilor și sistemelor EFP în cadrul PC;
- Susținerea evidențierii bunelor practici în materie de guvernare pe mai multe niveluri a EFP și a competențelor, ca stimulente pentru eventualele reforme;
- Facilitarea partajării și confirmării de către ETF a unui cadru analitic și conceptual comun și a unei înțelegeri comune în colaborarea cu PC și poziționarea ETF la nivel internațional în materie de bună guvernare EFP pe mai multe niveluri.

AUTO-EVALUĂRI ALE FUNCȚIILOR DE GUVERNANȚĂ ȘI MECANISMELOR DE COORDONARE ÎN DOMENIUL EFP ȘI AL COMPETENȚELOR

MECANISM – INVENTARUL ETF PENTRU GUVERNANȚA EFP - instrument de colectare a datelor (ICD) - 4.0

Două metode complementare care acoperă **65** de indicatori la nivel de procese.

Indicatori la nivel de procese care vizează evaluarea a șapte funcții de guvernanță privind planificarea generală, gestionarea și finanțarea EFP și competențelor:

A. Formularea și punerea în aplicare a cadrului politic general, inclusiv a instrumentelor de politică strategică.

B. Asigurarea cadrului legal, normativ și/sau de reglementare

C. Gestionarea rețelei de furnizori de EFP și competențe.

D. Operaționalizarea, alinierea și coordonarea măsurilor financiare.

E. Gestionarea parteneriatelor public-private pentru dezvoltarea EFP și a competențelor

F. Monitorizarea, evaluarea și revizuirea politicilor în domeniul EFP și al competențelor, cercetare și dezvoltare

G. Managementul sistemelor informaționale (MSI) și asigurarea de statistici.

Indicatori la nivel de procese pentru evaluarea eficacității și eficienței părților interesate în materie de mecanisme de coordonare instituțională.

METODOLOGIA

Chestionare în cadrul unui sondaj online (întrebări închise și deschise)

36 de persoane

28 de instituții

8 categorii diferite de părți interesate din domeniul EFP

- Ministerul sau agenția principală responsabilă pentru politicile privind competențele EFP.
- Ministerul principal ce participă la și/sau finanțează elaborarea politicii EFP și privind competențele.
- Organizațiile patronale principale care participă la elaborarea politicii EFP și privind competențele.
- Reprezentantul principal al organizației sindicale naționale relevante
- Reprezentantul principal al consiliilor/comitetelor naționale și/sau sectoriale pentru competențe.
- Reprezentanții principali ai departamentelor/organelor regionale sau locale responsabile pentru dezvoltarea politicii în domeniul EFP și al competențelor.
- Experții principali în domeniul EFP și al competențelor care lucrează în legătură sau împreună cu instituțiile principale.

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

A. Crearea și punerea în aplicare a cadrului de politică

<p>Politica națională în domeniul EFP și al competențelor a fost dezvoltată prin implicarea părților interesate atât din sectorul public, cât și din afara acestuia.</p>	
<p>Politica în domeniul EFP combină obiective pe termen lung și obiective pe termen scurt.</p>	
<p>Politica poate fi actualizată pentru a include noi evoluții atât în materie de formare inițială pentru tineri, cât și în materie de formare continuă pentru adulți.</p>	
<p>Politica națională în domeniul EFP are o perspectivă multianuală.</p>	
<p>Cooperarea și coordonarea între departamentele și agențiile publice naționale și subnaționale (regionale, locale) sunt eficiente.</p>	
<p>Cooperarea între organizațiile guvernamentale și neguvernamentale (inclusiv partenerii sociali) este transparentă și eficientă.</p>	

B. Furnizarea cadrului legal/de reglementare/normativ pentru EFP și competențe

<p>Cadrul legal pentru EFP vizează să răspundă așteptărilor atât ale părților interesate din sectorul public, cât și ale părților interesate din sectorul privat.</p>	
<p>Există o bună înțelegere privind cadrul legal în domeniul EFP în rândul tuturor părților interesate, ceea ce facilitează implementarea politicilor.</p>	
<p>Cadrul legal răspunde nevoilor femeilor.</p>	
<p>Cadrul legal susține învățarea pe tot parcursul vieții (ÎPV), nu numai EFP inițială (EFPI).</p>	
<p>Implicarea părților interesate din domeniul EFP în actualizarea regulamentelor și normelor este o practică obișnuită la nivel național.</p>	

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

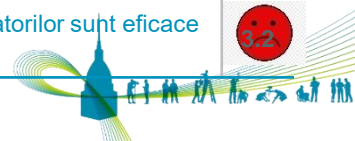
C. Gestionarea rețelei de furnizori de EFP

Furnizorii EFP sunt accesibili utilizatorilor, precum studenții, părinții, angajatorii (etc.).	
Rețeaua de furnizori EFP este optimă și se bazează pe o structură clară de guvernanta.	
O politică privind asigurarea calității (AC) este instituită atât la nivelul sistemului, cât și la nivelul furnizorilor.	
Măsurarea calității , atât la nivel intern, cât și la nivel extern, este realizată pentru a susține performanța furnizorilor EFP.	
Instituțiile EFP pot să ia decizii privind programul și metodele de predare și practicile în materie de inovare.	
Autonomia financiară a școlilor EFP este suficient de echitabilă pentru a susține operațiunile și parteneriatele eficiente și eficiente ale furnizorilor cu întreprinderile, angajatorii, societatea civilă (etc.).	
Școlile EFP își asumă răspunderea pentru deciziile pe care le iau.	
Sunt instituite Centre de Excelență care, în general, îndeplinesc așteptările părților interesate.	
Centrele de Excelență sunt instituții bazate pe parteneriate (public-private, la nivel de universități și cercetare etc.), care dispun de resurse adecvate atât financiare, cât și în ceea ce privește capitalul uman.	

D. Măsurile financiare (procesul de stabilirea a bugetului, mobilizare și alocare)

Procesul de stabilire a bugetului pentru dezvoltarea EFP și a competențelor are la bază un dialog adecvat între principalele ministere.	
Planificarea bugetului vizează obiective strategice și provocări pe termen lung.	
Alocarea resurselor financiare se bazează pe criterii care respectă reguli clare și transparente.	
Mecanismele de finanțare sunt proiectate adecvat din punctul de vedere al obiectivelor bugetului.	
Este instituit un mecanism pentru mobilizarea de resurse de finanțare suplimentare după cum este necesar pentru a răspunde nevoilor părților interesate din domeniul EFP și al competențelor.	
Nevoia de echitate a rezultatelor este luată în considerare atunci când sunt luate decizii în legătură cu distribuția finanțării.	
Sursele de finanțare includ atât surse publice, cât și surse private.	
Există stimulente pentru participarea angajatorilor , iar acestea sunt adecvate pentru a susține politicile de finanțare a EFP și competențelor.	
Stimulentele financiare și fiscale oferite angajatorilor sunt eficiente și transparente.	

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

E. Gestionarea parteneriatelor public-private (PPP) pentru furnizarea EFP și a competențelor

Parteneriatele public-private (PPP) în domeniul EFP și al competențelor sunt susținute de legislația relevantă.	
Măsurile fiscale sunt adecvate pentru înființarea și implementarea parteneriatelor public-private (PPP).	
Dialogul social are un rol efectiv la nivel național și la nivel concret, sectorial, pentru elaborarea și implementarea politicii EFP și privind competențele.	
Stimulentele financiare și nefinanciare motivează angajatorii să participe la dezvoltarea politicii în domeniul EFP și al competențelor.	
Cooperarea partenerilor sociali și angajatorilor cu școlile profesionale este structurată și eficace , de exemplu, pentru instituirea unor politici și practici solide în ceea ce privește învățarea la locul de muncă.	

F. Monitorizarea, evaluarea și revizuirea politicilor în domeniul EFP și al competențele

Există un sistem recunoscut și solid de monitorizare și cercetare.	
Monitorizarea este utilizată pentru a susține evaluările și revizuirea politicilor la nivel național.	
Sunt efectuate diferite tipuri de evaluări (de exemplu ale unor politici diferite, precum cele care vizează calificările, activitățile școlilor, profesiile, educația adulților etc.) pentru a oferi informații despre implementarea politicilor EFP.	
Evaluarea și revizuirile politicilor în domeniul EFP și al competențelor implică participarea unor părți interesate diferite.	
Cercetarea, dezvoltarea și inovarea sunt utilizate pentru a susține dezvoltarea politicilor în domeniul EFP și al competențelor.	

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

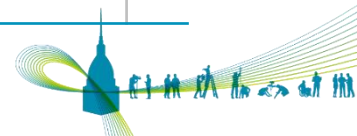
G. Managementul sistemelor informaționale (MSI) și furnizarea de statistici pentru susținerea elaborării politicilor

Managementul sistemelor informaționale (MSI) este utilizat pentru colectarea de date în vederea susținerii proceselor de planificare și proceselor decizionale.	
Sistemele informatice sunt utilizate pentru luarea unor decizii mai bune în materie de guvernare și pentru reducerea incertitudinilor, de exemplu pentru adoptarea opțiunilor de politică privind utilizarea competențelor pe piața muncii/pentru obținerea unui loc de muncă.	
Managementul sistemelor informaționale (MSI) a fost elaborat și actualizat și implică tipuri diferite de părți interesate din domeniul EFP și al competențelor.	
În general, datele produse de sistemele de gestionare a informațiilor sunt accesibile publicului, părților interesate din domeniul EFP și al competențelor și cetățenilor.	

H. Consiliul Național pentru EFP

Există un Consiliu Național pentru EFP (CNEFP) și, în general, rezultatele îndeplinesc așteptările părților interesate.	
Componența CNEFP reprezintă părțile interesate principale din domeniul EFP și al competențelor la nivel național.	
CNEFP se întrunește în mod regulat și eficient în timpul anului și coordonează agendele relevante în domeniul politicii EFP și privind competențele.	
Feedbackul/recomandările oferite de CNEFP sunt distribuite părților interesate într-un mod sistematic și transparent.	

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

I. COMITETELE SECTORIALE PENTRU COMPETENȚE

Comitetele sectoriale pentru competențe (CSC) există și, în general, îndeplinesc așteptările părților interesate.

Componența CSC reprezintă principalele părți interesate din domeniul EFP și al competențelor.

CSC se întrunesc în mod regulat și efectiv în timpul anului și au resurse adecvate în vederea aplicării mandatului.

Sectoarele CSC sunt cele mai adecvate pentru a contribui la dezvoltarea EFP și a competențelor și la dezvoltarea economică.

CSC au subcomitete pentru soluționarea problemelor specifice din diferite domenii ale politicii EFP și privind competențele.

Rezultatele CSC adaugă valoare dezvoltării politicii EFP și privind competențele.

Feedbackul/recomandările oferite de CSC sunt eficiente și sunt distribuite părților interesate potrivite.

J. Autoritățile/consiliile regionale/subnaționale în domeniul EFP și al competențelor

Nivelul regional/local este bine reprezentat și contribuie la rolul EFP și al competențelor în dezvoltarea socio-economică și regională.

Organismele de la nivel regional/local participă la înființarea și implementarea parteneriatelor locale cu angajatorii și alți actori cheie.

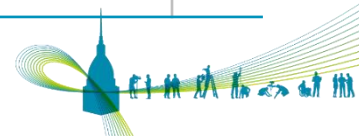
În general, organismele de la nivel regional/local ar trebui să aibă mai multe responsabilități în ceea ce privește susținerea nivelului național în materie de politici în domeniul EFP și al competențelor.

Organismele de la nivel regional/local colaborează cu școlile profesionale și acest lucru adaugă valoare performanței instituțiilor EFP.

Membrii Consiliului Regional (CR) desfășoară activități în conformitate cu o structură de guvernare clară.

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

K. Agenții naționale din domeniul EFP și/sau alt tip de organisme executive și de supraveghere

Agenția națională - organismul executiv/de supraveghere - în materie de EFP/calificări/calitate (etc.) aplică politici naționale într-un mod transparent și responsabil.	
Există un nivel de expertiză recunoscut și rezultate bune obținute de agenția națională în susținerea dezvoltării/implementării, evaluării și revizuirii politicii EFP și privind competențele.	
În general, reprezentarea în consiliul de conducere al agenției naționale este realizată de părțile interesate cheie din domeniul EFP și al competențelor.	 2.1

L. Colaborarea, cooperarea/coordonarea interministerială

Există o cooperare eficientă între diferite ministere implicate în elaborarea și finanțarea politicilor în domeniul EFP și al competențelor.	
Există mecanisme de cooperare interministerială (de exemplu, comitete guvernamentale, subcomitete tematice etc.) pentru susținerea dialogului și coordonării în ceea ce privește politicile în domeniul EFP și al competențelor.	
Furnizorii de EFP și părțile interesate din domeniul EFP consideră că există o cooperare eficientă între diferite ministere implicate în politicile în domeniul EFP și al competențelor.	 2.7

PROVOCĂRILE PRINCIPALE:

- **Guvernanța EFP - centralizată, pe mai multe niveluri (inclusiv regional) și în care sunt implicate mai multe părți interesate - și managementul instituțiilor EFP sunt predominant formale sau inexistente**
- **Cooperarea între părțile interesate din domeniul EFP este oficializată și instituționalizată, dar actorii care nu sunt instituții de stat nu participă efectiv la guvernanța EFP, rolul acestora este predominant consultativ, în vreme ce autoritatea decizională aparține aproape exclusiv organelor guvernamentale.**
- **Monitorizarea și evaluarea sunt anemice sau lipsesc complet, iar rapoartele și analiza nu determină adoptarea niciunor decizii sau acțiuni în materie de politici.**
- **EFP în domeniul cercetării și dezvoltării este separată de nevoile întreprinderilor în materie de inovare a serviciilor, fiind limitată la oferirea unor programe educaționale.**
- **Eficiența guvernanței sistemului EFP este evaluată ca fiind medie, cu un ritm lent („nu ține pasul cu vremurile”), neputând asigura îndeplinirea de către EFP a cerințelor de pe piața muncii.**

PROVOCĂRILE PRINCIPALE:

- Managementul sistemelor informaționale (MSI) este fragmentat, nu este coerent și coordonat.
- Oferta EFP nu se bazează pe analiza pieței muncii și pe cererea existentă pe piața muncii.
- Instituțiile publice au personal limitat și un volum mare de muncă, ceea ce are ca urmare o eficacitate insuficientă.
- Sistemul EFP de nivel mediu este foarte slab, nu își îndeplinește mandatul, sprijinul și coordonarea instituțiilor EFP fiind limitate sau inexistente.
- Centrele de Excelență întâmpină dificultăți în ceea ce privește îndeplinirea eficace a rolului lor conform mandatului, din cauza deficitului de resurse financiare și în materie de resurse umane.
- CSC nu au niciun impact considerabil, sectorul privat nu este motivat să coopereze îndeaproape cu CS.

RECOMANDĂRI

(CONSULTAȚI RAPORTUL PRIVIND BUNA GUVERNANȚĂ A EFP PE MAI MULTE NIVELURI ÎN REPUBLICA MOLDOVA.)

